

РЕШЕНИЕ

№ 603

гр. Разград, 02.10.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – РАЗГРАД в публично заседание на двадесет и пети септември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: НЕЛИ ГЕНЧЕВА

при участието на секретаря ГАНКА АНГ. АТАНАСОВА
като разгледа докладваното от НЕЛИ ГЕНЧЕВА Гражданско дело №
20233330100914 по описа за 2023 година
за да се произнесе, Съдът взе предвид следното:

Производството е по иск е с правно основание чл.2, ал.1 т. 3 от ЗОДОВ.
Депозирана е искова молба от Р. А. Х., с която е предявен иск за заплащане на сумата 19 500 обезщетение за нанесени неимуществени вреди от незаконно повдигнато и поддържано обвинение в извършване на престъпления от общ характер по чл.152,ал.1,т.2 от НК и чл.170,ал.2 във вр. с ал.1 от НК , незаконно наложени мярки за неотклонение "задържане под стража" и домашен арест, в едно със законната лихва, считано от датата на влизане на присъдата в сила, а именно 06.01.2020г. до окончателното му изплащане. Сочи, че с Постановление за привличане на обвиняем по ДП № 1873-3М-345/2018г. по описа на РУ на МВР- Разград, на 04.07.2018г. Р. А. Х.,ЕГН ***** е привлечен като обвиняем, за това че на 02/03.07.2018г. в с. Я., облас Разград,се е съвкупил с лице от женски пол-С. Р. Х. от с.с.,като я принудил към това със силапрестъпление по чл.152,ал.1,т.2 от НК, че Със Заповед на Началника на РУ на МВР-Разград е бил задържан по ЗМВР за срок до 24 часа, считано от 13.00 часа на 03.07.2018г. , че с Постановление от 04.07.2018г. на наблюдаващия делото прокурор,спрямо Р. А. Х. е взето предварително задържане за срок от 48 часа, считано от 13.00 часа на 04.07.2018г. до 13.00 часа на 06,07.2018г. до внасяне на искане за вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража“, че по внесеното искане, РС-Разград с Определение,постановено в съдебно заседание от 05.07.2018г. по НЧД №509/2018г. е взел МНО "Домашен арест", което е потвърдено с определение по ВЧНД № 239/2018г. по описа на ОС-Разград. Също така сочи, че На 20.02.2019г. РП-Разград внесла обвинителен акт срещу Р. А. Х., за за това, че:-на 02.07.2018г. в землището на с.Я.,обл.Разград, се е съвкупил с лице от женски пол- С. Р. Х. от с.Липник,обл. Разград, като я принудил към това със сила- престъпление по чл.152,ал.1,т.2 от НК;че на 02.07.2018г. влязъл в чуждо жилище -стая в стопанска постройка,находяща се в землището на с.Я., обл.Разград,ул. "*****",собственост на Е. Х.. А., от с.с., обитавана от С.

Р. Х. от с.Липник,обл. Разград, като употребил за това сила и деянието е извършено нощем - престъпление по чл.170,ал.2 във вр. с ал.1 от НК и по този обвинителен акт е образувано НОХД № 152/2019г. по описа на РС-Разград, че с Присъда от 10.07.2019 г.първоинстанционният съд признал подс. Р. А. Х. за невиновен и отхвърлил изцяло предявеният за съвместно разглеждане граждански иск от пострадалата Х.; че с решение от 06.01.2020г. на ОС – Разград по ВНОХД №357/2019г. е потвърдена изцяло присъда №333/10.07.2019г. постановена по НОХД № 152/2019г. на РСРазград.

Твърди, че за времето от привличане на ищеца като обвиняем до влизане в сила на оправдателната присъда /една година, шест месеца и два дни/ същият е търпял комплекс от негативни емоции и неприятни изживявания, че повдигнатите му обвинения от общ характер са срина. неговото себеуважение, поддържало е у него чувства на силно безпокойство и срам от това, че ще бъде признат за виновен в престъпления, които не е извършил, че по същото време бил силно притеснен за съдбата на синът си С., чиято майка е лишена от родителски права и което е със 73% вид и степен на увреждане с чужда помощ от НЕЛК,съгласно ЕР №0404/13.02.2018г. на ТЕЛК общи заболявания Разград, респ. ищецът бил изключително притеснен,че е възможно, ако бъде несправедливо осъден, да не може да полага грижи за синът си и последният да бъде предаден за отглеждане на приемно семейство, а наложената му мярка за неотклонение"домашен арест" допълнително ограничавало възможността му да полага изискващите се грижи за синът си, тъй като за всяко посещение при лекар или за лекарства било необходимо да иска разрешение от РП-Разград.

Претендира и за присъждането на адвокатско възнаграждение, което съдът да определи съобразно чл.38,ал.2 от Закона да адвокатурата.

Ответникът в законоустановения срок депозира отговор, в който заявява, че искът е допустим. Признава, че от формална гледна точка е осъществен фактическия състав за отговорността на държавата по чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ. Оспорва исковата претенция като недоказана по основание и размер. Сочи, че не са налице доказателства, които да установяват действително претърпени вреди, като пряк и непосредствен резултат от обвинението. Счита, че наказателното производство е приключило в разумен срок - една година и шест месеца, като ищецът е оправдан още на първа инстанция, че липсват доказателства за упражнена интензивна наказателна репресия, както и твърдения за трайни вреди върху физическото и психичното здраве на ищеца. По отношение на направеното искане за присъждане на адвокатски хонорар в условията на чл. 38, ал. 1, т. 2 от Закона за адвокатурата счита, че настоящото дело не е нито с фактическа, нито с правна сложност поради което не следва да се определя хонорар значително надвишаващ предвиденото в Наредба №1/2004г. на ВАС

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното: Срещу ищеца Р. А. Х. е образувано и водено ДП № 1873-ЗМ- 345/2018г. по описа на РУ на МВР-Разград, по което на 04.07.2018г. Р. А. Х.,ЕГН ***** е привлечен като обвиняем, за това че на 02/03.07.2018г. в с. Я., облас Разград,се е съвкупил с лице от женски пол-С. Р. Х. от с.с.,като я принудил към това със сила-престъпление по чл.152,ал.1,т.2 от НК .

В тази връзка със Заповед на Началника на РУ на МВР-Разград обв. Х. е задържан по ЗМВР за срок до 24 часа, считано от 13.00 часа на 03.07.2018г. С Постановление от 04.07.2018г. на наблюдаващия делото прокурор, спрямо Р.

А. Х. е взето предварително задържане за срок от 48 часа, считано от 13.00 часа на 04.07.2018г. до 13.00 часа на 06.07.2018г., до внасяне на искане за вземане на мярка за неотклонение „задържане под стража“. По внесеното искане, РС-Разград с Определение, постановено в съдебно заседание от 05.07.2018г. по НЧД №509/2018г. е взел МНО "Домашен арест". Районна прокуратура – Разград е депозирала Против Определението на РС-Разград е подаден частен протест от прокурор при РП-Разград и е образувано ВЧНД № 239/2018г. по описа на ОС-Разград, по което въззивният съдебен състав потвърдил взетата с Определение на РС-Разград мярка за неотклонение „домашен арест“.

С ново Постановление за привличане на обвиняем на 05.02.2019г. е прецизирано първоначално повдигнатото му обвинение, а именно за това, че - на 02.07.2018г. в землището на с.Я.,обл.Разград, се е съвкупил с лице от женски пол- С. Р. Х. от с.Липник,обл. Разград, като я принудил към това със сила- престъпление по **чл.152,ал.1,т.2 от НК**; -на 02.07.2018г. влязъл в чуждо жилище -стая в стопанска постройка,находяща се в землището на с.Я., обл.Разград,ул. "*****",собственост на Е. Х.. А., от с.с., обитавана от С. Р. Х. от с.Липник,обл. Разград, като употребил за това сила и деянието е извършено нощем - **престъпление по чл.170,ал.2 във вр. с ал.1 от НК**.

По това обвинение РП-Разград внесла обвинителен акт срещу ищеца, по който е образувано НОХД № 152/2019г. по описа на РС-Разград. Разпоредително заседание по същото е насрочено и проведено на 18.04.2019г., в което с протоколно определение съдът е изменил мярката за неотклонение на подсъдимия от „домашен арест“ в „подписа“.

След проведени още две о.с.з. – на 3.05.2019 г. и 26.06.2019 г. , в третото – на 10.07.2019г РС-Разград признал подс. Р. А. Х. за невиновен и отхвърлил изцяло предявеният от пострадалата за съвместно разглеждане граждански иск в размер на 30 000 лева.

По въззивна жалба на пострадалата Х. - частен обвинител и граждански ищец и протест на РП- Разград срещу постановената присъда, е образувано ВНОХД №357/2019г. по описа на ОС-Разград. с решение от 06.01.2020г., С решение по същото, постановено на 06.01.2020г., въззивният съд потвърдил изцяло присъда №333/10.07.2019г. постановена по НОХД № 152/2019г. на РС-Разград. Решението е окончателно и не подлежи на обжалване и протестиране.

Периодът от привличане на ищеца като обвиняем/04.07.2018г./ до влизане в сила на оправдателната присъда /06.01.2020г./ е една година, шест месеца и два дни, като делото е приключило на фаза въззивно производство. Обвинението по чл. 152,ал.1 от НК е за тежко престъпление по смисъла на чл.93,т.7 от НК /лишаване от свобода от две до осем години/.

С решение по гр.д.№314/2012 г. на РС – Разград Милена Христова Асенова е лишена от родителски права по отношение на С. Р. А., син на ищеца по настоящото дело. По отношение на същото дете е издадено експертно решение на ТЕЛК от 13.02.2018 г., с което е определена 76% нетрудоспособност с основна диагноза „хиперкинетично разстройство с нарушение на активността и вниманието. Лека умствена изостаналост -лека дебилност". В решението е записано, че се наблюдават чести възбуди и кризи,поведенчески отклонения, агресивни прояви, невъзможност да спазва ограничения и норми на поведение. В решението е записано, че анамнестичните данни са снети от бабата на детето. Това е записано и в етапната епикриза от 05.10.2019 г. Детето е водено на лекар на 22.11.2019 г.,

но в амбулаторния лист не е записано от кого. По делото са представени фактури за закупени от ищеца медикаменти от аптеки в гр. Разград през 2018 и 2019 г.

По делото са разпитани свидетелите С. Б. Р. и А. А. Н.. В показанията си същите съобщават, че ищецът към времето, когато е бил с мярка домашен арест е живеел заедно с майка си и детето си, че бил притеснен за това дете, ако той самият бъде осъден и му бъде наложено наказание лишаване от свобода. След образуването на наказателното дело у ищеца имало промяна – не бил весел като преди, а притеснен, изтощен и неразговорлив. По-късно детето било настанено в дом.

Въз основа на изложеното от фактическа страна, от правна страна съдът намира следното:

По реда на ЗОДОВ се реА.зира отговорността на държавата по чл.7 от Конституцията на Република България за вреди, причинени от незаконни актове или действия на нейните органи или длъжностни лица, като чл.7 от ЗОДОВ урежда процесуалната легитимация на съответните органи да отговарят по исковете за осъществяване на тази отговорност от държавата.

По силата на чл.127, т.1 от Конституцията на Република България правомощието по привличане към отговорност на лицата, които са извършили престъпление и поддържането на обвинението по наказателни дела от общ характер е възложено на прокуратурата. Именно за това НПК възлага на прокурора ръководството и надзора върху органите на предварителното разследване. В случаите, в които лицето е оправдано за престъплението, за което е обвинено, се касае за незаконно обвинение, като незаконосъобразно действие на прокуратурата, което е основание за отговорността по чл.2, т.3 от ЗОДОВ.

Основанието за ангажиране на отговорността по чл.2, т.3 от ЗОДОВ е обективния факт, че спрямо ищеца е било повдигнато обвинение за извършване на престъпление по НК, по което обвинение впоследствие същият е оправдан. Обвинението е незаконно, независимо дА. отделните процесуално-следствени действия са били извършени в съответствие със закона и правомощията на разследващия орган и дА. е нА.це нарушение на задълженията от страна на конкретен орган на разследване.

Фактът, че срещу ищеца е повдигнато обвинение, приключило с оправдателна присъда е достатъчен, за да се приеме, че той е търпял вреди, отразяващи се върху неговата чест и достойнство, върху доброто му име. Обичайно и нормално е в тези случаи обвиненият да търпи неудобства, притеснения и страдания. И в конкретния случай бе установено, че наказателното производство е предизвикало притеснения у ищеца и тревоги за съдбата на детето му.

Размерът на обезщетението за неимуществени вреди от незаконното обвинение съгласно пар.1 от Заключителните разпоредби на ЗОДОВ във вр. с чл.52 от ЗЗД се определя по справедливост. Понятието “справедливост” е свързано с преценка на конкретните обстоятелства, а именно конкретно установените по делото неимуществени вреди. Съдът като взе предвид тежестта на обвинението /за което се предвижда наказание лишаване от свобода и фактите по същото са такива, щото да предизвикат особено негативно отношение у всеки, запознат с тях към ищеца – обвиняем и подсъдим по това обвинение//, продължителността на процеса – година и половина, обстоятелството, че ищецът е бил задържан в продължение на 72 часа и е бил с мярка домашен арест за период от близо осем месеца, че

същият не е осъждан, както и това, че е изпитвал обясним страх за съдбата на детето си по време на процеса, а и евентуално, ако му бъде наложено наказание лишаване от свобода, счита, че за обезщетяване на причинените от това негативни емоции е необходима и достатъчна сумата 15 000 лв.

В останалата му част искът за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди е неоснователен и недоказан, тъй като не бяха представени доказателства за причинени вреди, съответстващи на обезщетение в поискания размер /вкл. и такива за причинна връзка между обвинението и предприемането на мерки за закрила по отношение на детето, за каквато съобщава един от свидетелите/.

Съгласно ТР № 3/22.04.2004 г. по тълк. д. № 3/2004 г., ОСГК на ВКС, отговорността на държавата в хипотезата на чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ възниква от момента на влизане в сила на оправдателната присъда и от този момент държавните органи изпадат в забава и дължат лихва върху размера на присъденото обезщетение при съответно приложение на чл. 84, ал. 3 ЗЗД. Оправдателната присъда спрямо ищеца и влязла в сила на 06.01.2020 г. и от тази датата ответникът следва да бъде осъден за законна лихва до изплащането.

По отношение на искането на процесуалния представител на ищеца – адв. П. да му бъде присъдено възнаграждение за осъществената от него защита при условията на чл.38 от Закона за адвокатурата, Съдът намира, че предпоставките за присъждане на адвокатско възнаграждение на адвокат, оказал безплатна правна помощ /за което в случая е представен договор за правна помощ на л.8 от делото /са: 1) да е оказана безплатна адвокатска помощ и съдействие на някое от основанията по чл.38, ал.1, т.10-3 от ЗАдв. и 2) в съответното производство насрещната страна да е осъдена за разноски. НА.чието на основанията по чл.38, ал.1 от ЗАдв. не може да бъде обсъждано от съда при произнасяне по отговорността за разноски. / в този смисъл е и Определение № 43 от 10.02.2022 г. на ВКС по гр. д. № 2611/2021 г., IV г. о., ГК, докладчик съдията Велислав Павков Определение № 141 от 15.03.2021 г. на ВКС по ч. т. д. № 1005/2020 г., II т. о., ТК, докладчик съдията Петя Хорозова/. Размерът на това възнаграждение следва да бъде определено по начина, посочен в чл.7, ал.2 т.3 от Наредба №1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения и при интерес от 15 000 лв. /в каквато част искът е признат за основателен / следва да бъде в размер на 1750 лв.

По изложените съображения съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България **ДА ЗАПЛАТИ** на от Р. А. Х., ЕГН *****, настоящ адрес: с.Я.,община Разград, ул"**** сумата **15 000 лв. /петнадесет хиляди лева/** обезщетение с правно основание чл.2, т.3 от Закона за отговорност на държавата и общината за вреди за неимуществени вреди от незаконно повдигнато и поддържано обвинение в извършване на престъпления от общ характер по чл.152,ал.1,т.2 от НК и чл.170,ал.2 във вр. с ал.1 от НК и незаконно наложени мярки за неотклонение по същото обвинение - "задържане под стража" и „домашен арест“ , ведно със законната лихва, считано от **06.01.2020г.** /датата на влизане на присъдата в сила/ до окончателното изплащане на сумата и **ОТХВЪРЛЯ ИСКА** за заплащане на неимуществени вреди в останалата му част до първоначално

предявения размер от 19 500 лв. като неоснователен и недоказан.
ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България ДА ЗАПЛАТИ на адв. Д. Р. П. от АК – Разград, с адрес гр.Разград, ул.“*****” сумата 1750 лв. /хиляда седемстотин и петдесет и лева/ възнаграждение по реда на чл.38, ал.2 от Закона за адвокатурата във вр. с чл.7, ал.2, т.3 от Наредба №1 за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – Разград в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Разград: _____